

om de zaak „recht te zetten”. Die autoriteit behield „TREUB” ook voor den practicus, den vader zoo goed als den zoon — al valt het den laatsten soms moeilijk om uit te maken, wie het nu „zelf” zegt: TREUB of VAN ROOY? Want het moge voor den „insider” niet moeilijk zijn uit te maken wat VAN ROOY in den tekst heeft veranderd, verbeterd, bijgevoegd of weggelaten — in opzet en stijl is en blijft het toch het boek, zooals TREUB zelf het — half voorbereid, bijna nog niet uitgewerkt in 1895 van VAN DER MEY overnam. En het was zijn liefste werk, nog meer dan het werken aan zijn „Gynaecologie” om het telkens te verbeteren en bij te werken, totdat hij die taak aan VAN ROOY overdroeg, wiens leerlingen het boek nu vereeren, als TREUB’s alumni de eerste drukken. Proficiat.

G. C. NIJHOFF.

Dr. P. M. VAN WULFFTEN PALTHE, *Gedachten over Psychotherapie*. Rede bij de aanvaarding van het hoogleeraarsambt aan de Geneeskundige Hoogeschool te Batavia den 15den Februari 1929 uitgesproken. Uitg.-Maatsch. G. KOLF & CO., Weltevreden. 1929.

Het mag een verblijdend verschijnsel worden geacht, dat een hoogleeraar in psychiatrie en neurologie bij de aanvaarding van zijn ambt de psychotherapie als onderwerp van zijn rede kiest. VAN WULFFTEN PALTHE ziet de moeilijkheden voor een wetenschappelijke ordening op dit gebied en voor de beoordeeling der therapeutische resultaten volkomen in. Maar de taak van den arts om de patiënten te helpen, dwingt hem zijn aandacht ook daar te geven, waar wetenschappelijk en therapeutisch dikwijls weinig voldoening is te behalen. Toch bestaat er hier meer mogelijkheid tot ingrijpen dan menig arts meent en een dergelijk ingrijpen behoeft den arts niet buiten de sfeer van wetenschappelijke contrôle te brengen. Het is een groote verdienste van deze rede, dat zij de mogelijkheden van een wetenschappelijke psychotherapie in het licht stelt. Ook voor den huisarts acht VAN WULFFTEN PALTHE deze van belang, al zal hij de „groote” psychotherapie aan den specialist moeten overlaten.

Over de psychoanalyse wordt met waardeering gesproken, maar het inzicht in den eigenlijken therapeutischen factor ervan wordt als te onzeker beschouwd om er een beknopte beschouwing als deze op te bouwen. Daarom beperkt VAN WULFFTEN PALTHE zich voornamelijk tot een studie der hypnose. Deze wordt in het licht gesteld als een psychische verhouding tusschen arts en patiënt, die beheerscht wordt door het weer naar boven komen van primitieve opvattingen van beïnvloeding op magische wijze. De patiënt projecteert die invloeden in den geneesheer en het is daarbij een voordeel, wanneer deze niet krachtig persoonlijk optreedt, maar alleen leiding geeft aan wat in den patiënt ontstaat. Vele eigenaardigheden van dezen toestand en zijn ontstaan worden verder op heldere wijze beschreven en de mogelijkheden en grenzen van de hypnotische behandeling worden hiermede toegelicht.

J. H. VAN DER HOOP.